

» « () :
)
«(

موضوع طرح حاضر تفسیر بند «۲» ماده (۲۸) قانون تشکیلات، ... راجع به برخی شرایط سلبی انتخاب شوندگان در شوراهای اسلامی و تسری یا عدم تسری شرایط مذکور به زمان پس از عضویت در شوراهای اسلامی است.

ماده (۲۸) مرقوم مقرر می‌دارد:

«اشخاص زیر به واسطه مقام و شغل خود از داوطلب شدن برای شوراهای اسلامی به ترتیب ذیل محرومند...»

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود سبب محرومیت از داوطلبی و عضویت در شوراهای اسلامی است.

بند «۲» ماده مزبور نیز در همین مسیر با اشاره به عناوین تعدادی از مشاغل و مقامات اجرایی، اداری و کشوری به‌طور مشخص اشخاصی را که دارای مشاغل فوق بوده، یا تصدی مقامات اجرایی و اداری مزبور را بر عهده دارند، از عضویت در شوراهای اسلامی محروم اعلام می‌کند، مگر آن‌که قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا کرده

اکنون سؤال این است که با توجه به این ماده آیا ممنوعیت به اشتغال به مشاغل مزبور پس از انتخاب شدن و عضویت در شورا ممنوع است یا خیر.

ماده (۲۸) قانون تشکیلات، ... مقرر می‌دارد:

«اشخاص زیر به واسطه مقام و شغل خود از داوطلب شدن برای شوراهای اسلامی به ترتیب ذیل محرومند...» همان‌گونه که ملاحظه می‌شود سبب محرومیت از داوطلبی و عضویت در شوراهای اسلامی، می‌باشد. بند «۲» ماده (۲۸) قانون مزبور نیز در همین

مسیر با اشاره به عناوین تعدادی از مشاغل و مقامات اجرایی، اداری و کشوری به‌طور مشخص، اشخاصی را که دارای مشاغل فوق بوده یا تصدی مقامات اجرایی و اداری مزبور را بر عهده دارند، از عضویت در شوراهای اسلامی محروم اعلام می‌کند، مگر آن‌که قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا کرده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند. در پاسخ به سؤال فوق با تکیه بر اصول

استنباط لفظی ممکن است گفته شود قدر متیقن از حکم ممنوعیت داوطلب عضویت شدن قبل از «ثبت نام» است و قانون در مورد این‌که اشخاص مذکور آیا پس از عضویت در شوراهای اسلامی، می‌توانند همزمان به تصدی مشاغل و مناصب اداری و اجرایی یاد شده نیز بپردازند یا خیر، اثباتاً یا

نفیاً ساکت است و حکمی ندارد و از آن‌جا که قانونگذار عاقل و حکیم در مقام بیان از تصریح به احکام مورد نظر، کوتاهی نمی‌کند، بنابراین (لااقل) به استناد بند «۲» ماده (۲۸) این ممنوعیت، محرز و مسلم نیست. با این حال به نظر می‌رسد استدلال فوق قابل خدشه باشد. زیرا ذکر عبارت «... به واسطه مقام و شغل خود...» در صدر ماده (۲۸) که علت محرومیت از عضویت در شوراهای

اسلامی را بیان می‌کند (تعلیق حکم بر وصف مشعر بر علیت است) و نیز سیاق و لحن تأکیدی عبارت «... و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند» در انتهای بند «۲» ماده (۲۸) قانون مورد بحث می‌تواند به روشنی حاکی از آن باشد که قانونگذار اصولاً و به لحاظ ماهوی بین تصدی مشاغل و مناصب اداری مذکور در قانون و عضویت در شوراهای اسلامی تنافر و ناسازگاری می‌بیند و بنابراین جمع بین عنوان عضویت در شوراهای اسلامی و تصدی مشاغل و مناصب اداری مذکور را به‌طور کلی و اعم از آن‌که مربوط به قبل یا پس از انتخاب شدن باشد، با توجه به آثار و پیامدهای آن، ممنوع اعلام می‌کند به‌علاوه، اصل ۱۰۳ قانون اساسی که مقرر می‌دارد: «استانداران، فرمانداران، بخشداران و سایر مقامات کشوری که از طرف دولت تعیین می‌شوند در حدود اختیارات شوراها ملزم به رعایت تصمیمات آن‌ها هستند» نیز از حیث استقلال شوراها در مقابل مقامات مذکور و لزوم تبعیت این مقامات از تصمیمات شوراها در حدود اختیارات قانونی آن‌ها قابل تأمل است. به‌علاوه با توجه به هدف از تشکیل شوراهای اسلامی که از جمله استقرار عدم تمرکز اداری (محلی) در اداره امور کشور و تقویت دموکراسی است، همچنین وظایف و مسئولیت‌های گوناگون و بعضاً مفصل پیش‌بینی شده برای شوراها (در ماده (۷۰) قانون مورد بحث قانونگذار طی بند ۲۹ وظایف و مسئولیت‌های بسیار گوناگون و مهمی را برای شورای شهر پیش‌بینی کرده است)، از یکسو و وظایف و مسئولیت‌های سنگین دارندگان مشاغل و مناصب اداری، اجرایی و کشوری مذکور در بند «۲» ماده (۲۸) قانون تشکیلات و... که نوعاً مقتضی کار تمام وقت در مسئولیت‌های یاد شده می‌باشد، از سوی دیگر،

« () »